

HRVATSKA RIEČ

Predplatna cijena: na godinu K 12. — Za 6 mjeseci K 6. — Za Šibenik na godinu donasišanjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12 suviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sriedom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglasi tiskaju se po 16 para peti redak ili po pogodbi, te se primaju samo oni, koji se unaprijed plate. — Priobrena pisma i zahvale tiskaju se po 20 para po peti redak. — Nefrankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi ne vraćaju

Viećanja u Zagrebu.

Stranka prava i starčevićeva stranka prava, kako je odlučeno, viećale su dne 10. o. mj., prva u Starčevićevom domu, druga u dvorani „Kola“, o poznatim zaključcima svepravaške konferencije od 24. i 25. pr. mj.

U Starčevićevom domu u 10 sati i 40 časa otvorio je vieće pozdravnim govorom predsjednik *Tkalčić*.

O svepravaškoj organizaciji izvijestio je dr. *Horvat*, te je vieće primilo na znanje sve obće kao i posebne zaključke, koji su na svepravaškoj konferenciji 24. i 25. srpnja uglavljeni.

U smislu zaključaka izabrani su u odbor dr. *Horvat*, dr. *Prebeg* i dr. *Milobar*, a zamjenicima *Bošnjak* i *Pazman*.

Zast. *Prebeg* govorio je o odnošaju stranke prava prema ostalim strankama.

U „Kolu“ otvorio je vieće dr. *Mile Starčević* oko 10 i 15 sati, pozdravivši sve prisutne.

Nar. zast. *Akačić* izvijestio je o „svepravaškoj jedinstvenoj akciji u svim hrvatskim pokrajinama“. Zagovara zaključke, stvorene 24. i 25. pr. mj. u Zagrebu.

Kod glasanja prihvaćeni su skoro *jednodušno* svi predloženi zaključci obćenite i posebne naravi. (Dugotrajno, uredbeno odobravanje).

Zatim izvještaj nar. zast. *Zagorca* i prof. *K. Ševčica* o odnošajima stranka i o kooperaciji.

Na predlog župnika *Miletića* izabrani su, da stranku zastupaju u upravni odbor udruženih pravaških stranaka dr. *Mile Starčević*, *Sijepan Zagorac* i *Cezar Akačić*, a kao zamjenici *Ivan Peršić* i *Ker. Ševčić*.

Na obim viećama prihvaćena je *jednodušno* sljedeća rezolucija:

„da stranka ima u sveukupnom svom saborskom i izvan saborskom radu stajati strogo na stanovištu svog državopravnog programa od god. 1894. i voditi najostriju borbu protiv svakoj nagodbenoj vladi i svakoj nagodbenoj stranci. Prama tomu odsudjuje i današnji neustavni i protunarodni režim i žali, da H. P. S. S. i Hrvatsko-srbska koalicija nisu ni za najnovijih nagodbenih nedaća hije napustili nagodbenjačko stanovište, koje dovodi do ovakovoga režima.“

Viećanja su svršila oko 2 ure po podne pjevanjem hrvatske himne, te su se učestnici *obaju vieća* našli na Zrinjevcu, gdje su priredili demonstracije protiv bana *Tomašića* a ova-

cije Dr. M. Starčević pred njegovom kućom, klicajući i drugim prvacima str. prava.

Dobro upućena stvar dobro i napreduje, a i bolje će, kad pravaška vojska bude u istinu jedinstvena širom svih hrvatskih zemalja, što će biti skoro.

Hajka protivnika ne može smetati, jer kad u Zagrebu nije ništa drugo polučila nego podpunu slogu svih pravaša, još će manje polučiti po pokrajinam hrvatskim, gdje sve nestrpljivo čeka dan, kad će i formalno biti provedeno jedinstvo svih pravaša.

Koliko se nisu napisali, da pomute naš jedinstveni rad, pa eto pravaši odgovaraju kako treba.

Vidit ćete što će tek sada klevetati razni utvaraški listovi, ali njihova galama ne može nego nam pomoći. Ta svaki Hrvat već zna da je dobro za narod hrvatski što oni napadaju, a zlo što brane!

ŠIBENIK, 12. kolovoza.

Vesele note u koalicionoj štampi. Od onog časa, kada su pravaši iz svih hrvatskih zemalja nemilo iznenadili svu slavosrbdicu od Drave do Kotora i Novog Pazara gotovim činom o svepravaškoj akciji, odnosno o jedinstvu svih pravaša, njihovo novinstvo nije se moglo ni za čas umiriti. Pisanje „Obzora“, „Pokreta“, „Novoga Lista“ i slične mu družbe drugog reda odaje svoj bies i sav trepet istodobno, koje je njih obuzeo pred ozbiljnom pravaškom akcijom, a koja je njih, te se geriraju jedinim vodjama naroda i politike u Hrvatskoj, tako suvereno mimošla i ignorisala. Slavosrbi svih dlaka, od notornih slugana svih vlada, obzoraša, pak do pokretaša, koji znadu biti temperamentni samo kad se radi o napadajima na pravaše i na one te im ne daju na korito komotno sjesti, i do supilovskih „diplomata“, svi digoše kuku i motiku protiv pravašima. To, i ako nas ne začudjuje, jer smo tu obogaćeni obilatim izkustvom, može ipak izgledati nepojmljivo i nelogično mnogim onima, te nisu imali prilike zaviriti malko dublje u slavosrbske poste. Začudno će ovima biti, otkuda „Obzoru“ i „Pokretu“ tolike drzkosti, da pravaše infamno i podlo napada, podmećući im sve griehve svoje daleke i najbliže prošlosti, kada baš ovih dana nastoje iz petnih žila da pravaše snube u izbornu kooperaciju protiv *Tomašiću*. K tomu pridolazi i uspomena na viku

i larmu obzoraša i pokretaša o raširanju narodnih redova, o jakoj medjustranačkoj akciji itd. ovim krokom.

No pri tom se zaboravlja, da su sva ova mlada i stara gospoda o zajedničkim akcijama govorila samo onda, kada im je trebalo pravaša, da im razklimava kola iz blata izvuku. Zato, sada, kada je pravaše izkustvo, i to gorko izkustvo, naučilo, da se slavosrba kao vatre žive moraju čuvati, ako ikad zamisle povesti kakovu ozbiljnu akciju, te u stvari jedinstva pravaša ne pitati ni svjeta ni placeta u one gospode, oni graknuše na njih iz svih grla. Sasuše ih na nas svakakovih: i da je to i bečko i peštansko maslo, i da se *Tomašiću* na liepak ide, da se hoće čak razbiti narodne redove, eda se *Tomašić* uzmogne lašnje u ovim kritičnim momentima održati, i da smo klerikali, Šušteršičevići, natražnjaci, i Bog bi ga znao, što sve ne!

Iz sve ove vike pravaši razabiru samo jedno: neprijateljima hrvatska, a koji još imadu srca da se Hrvatima nazivlju, trn je u oku, da su im se pravaši izmakli i da ih odsele ne će moći ni zavadjati ni izrabljivati u svoje nečiste špekulantske poste i da im oni više ne će biti prijedstal naprama narodu, da od njega opet iznude povjerenje, a samo radi obraza i ugleda, koje pravaštvo u narodu ima.

A kad uvidiše, da im ne koristi sijati razdor među pravaše, kada im ne upališe ni podmitanja, ni podstrekanja, ni peckanja, ni svi slični njihovi manevri, onda se latise nekakvih „bečkih informacija“. „Pokret“ naime daje sam bečki pisati „iz Beča“ nekakove smučene informacije o „šansama svepravaškog bloka“. U tom dopisu svega je udrobljeno. Svojom stilizacijom, svojim frazama, svojom sadržinom koja hoće da na kilometre daleko zaudara „upućenošću“, podsjeća nas onaj dopis na mnogobrojne slične, koje je „Obzor“ za *Rauchove* ere iz Beča donosio. U tim informacijama stvarale su se u svakom drugom broju različite i suprotne kombinacije, a svieku završavale sa dosadnim refrenom, da je *Rauchov* položaj uzdrman i da već sutra ide u zračne visine. Te informacije sledile su preko godinu dana, a kroz to vrijeme je *Rauch* svaki drugi dan — odučnuo!

Tako i ova informacija. U njoj se o „dispozicijama“ u „vodećim krugovima“ bečkim, govori sa nekom familijarnošću, koja hoće da bude napadna. I onda se mieša centralizam,

dualizam, priestolonasljedniki, politika monarhije, denuncijacije, politički i ne politički elementi, da ti se sve u glavi mota. A sadržina je svega toga, da se hoće neke uvjeriti e je akcija oko jedinstva pravaša nadahnuta iz Beča, a onda se opet — da se djeca ne bi uprepastila — uvjerava, kako Beč sve to skupa ozbiljno ne shvaća i kako tamo trializam nema nikakovih šansa. Dakle jest i nije bečko maslo. Kad im ide u račun, da masu zavaraju, onda je bečko maslo, a kada malodušne hoće da jače uza se privežu, onda nije. I to oni zovu politikom. Karakteristično je, da taj bečki dopis hoće o razpoloženju u narodu i akciji pravaša više da zna, nego li se u Hrvatskoj znađe. Po tomu se znade prosuditi, koje li je mjesto za pokretaše . . . mjerodavno.

No s ovakvim mizerijam i tako smo se preveć zabavili, a završiti ćemo tim, da iznesemo još jednu „Pokretovu“ senzaciju: da se naime i osječka grupa ozbiljno bavi pravaškim pokretom.

Jeli da su sve ovo vrlo vesele note u ovako sparno, dosadno, monotono i zagušljivo ljeto doba!

Dvie afere u Hrvatskom Sokolu uoči sleta.

Ni ovaj, 11. hrvatski svesokolski slet u Zagrebu, kao ni prvi nije mogao doći bez afere. Za prvog sleta desili su se nemili prizori u Zadru i na Rieci. Demonstracije u jednom i drugom gradu sa strane talijanaša proti Sokolu, a na povratku oštar sukob na Rieci, a u Zadru „quarantena“ parobroda, koji je Sokole vozio, demonstracije, ulična hajka talijanaša za Hrvatima, pogrdne, nepristojnosti, uvrede, napadaji itd.

Ovog puta su i opet slične afere. Htjelo se je provjedati u posredovanju, dok se je političku vlast u Zadru sklonilo, da ne ponizuje hrvatsko Sokolstvo iz Dalmacije sa izvanrednim redarstvenim mjerama. Težkom mukom se postiglo, da se je to ukinulo. Sokolima iz Trsta zabranjen je odlazak u odori radi zdravstvenih razloga, radi kolere. Oni će ići u građanskom odjeću, da kasnije odjenu odoru, kao da bi u odori raznili koleru. Prolaz preko Rieke doživio ih je svakakovih. Kroza nju ne dozvoljavaju proći; onda se bilo ustanovilo, da se Sokoli izkrcavaju na Sušaku, a odale opet do željezničkog kolodvora parobrodom. Onda se

IZMEDJU ŽIVOTA I SMRTI.

iz talijanskoga preveo Don MARKO VEŽIĆ.
(Nastavak).

Iznova se dosjeti, horan li je to grof i veseo i oćuti, kako joj to srce para.

Svedjerno je oslonjena o ramena djeteta, kome mignu, da miruje, koraci korakom, ali stružimice, da zape o sjedalicu i probudi žamor.

Štropot prenu ono dvoje, što se razgovarali do prozora, brže se bolje okrenu i iznebuši ih, kad izpred sebe opaze groficu zamotuljanu bjelom haljom, a bleda je poput aveti.

Leveno se sabraše, a grof će primičući se k ženi:

— Ti ovdje! I još sama s malom! A zar nisi mogla time samoj sebi nauditi? Valaj je nerazborito! A sad sjedi — i dotura joj naslonjač.

— Misliš sam, da će mi se dati opoćinuti, a kad tamo, samoj mi postalo dosadno.

— Dakle ćutiš boljštinu? Baš sam zadovoljna — Gjilda će, primičući joj usne, nategnute na posmjeh.

Grofica proboravi u dvorani čitavo popodne i dio večeri, dok je i Gjilda ostala; umieša se u razgovor, a nek i nije bio u svakoj živahan. Kod svih se opažalo, da se napiru, kako će se prikazati veseli, dok u istinu toga ni za želju nije bilo.

Dok je boravila u dvorani, grofica nije oćutila muka; ali kad leže u postelju, taka je meterba obrva, da je mislila izdahnuti i svu je noć sprovela na žeravi nastrianih tlapnja i vajnih prikaza.

Dvojba, da njezinu mužu nije mrzka gospodja Gjilda, preokrenu se u stalnost iz prizora prošastog dana i svu noć sprovede nemirno i u prisnaci.

Prividi joj se, da je jur preminula, da je Gjilda zauzela njezino mjesto u onoj kući; gleda je, kako zapovieda služinčadi, kako prafi muža po plesovima i po kazalištima; čuje njezin skvičljivi glas, koji ti uši razdire. Nu sve to je ništa. Ona se bila prilagodila misli, da će druga žena doći i zaposjesti njezin položaj u muževljem srcu; njemu je, uza nju bolestnu grofku tolike godine, bilo dosudjeno, tko će znati koliko uztrpljenja na ledjima prenieti, on je čudestvo podnio i zaslužio, da mu se nadoknadi. Nu pomisao, da bi ta odredjena žena mogla biti Gjilda, da bi moglo biti njezinoj maloj, njezinoj Lini, dosudjeno živjeti s onakom ženom i izpraznom i sebičnom i himbenom, pa je i majkom prozivati, biti joj podložnom — to je ta pomisao bila, sa koje se nije znala razabrati.

Bile su to muke njezine ljubezne kćeri, koju je ona ljubila nad svoje oćinji vid, koje su nju kinile. Po izkustvu je znala, što je to zuriti u nemilo čeljade; činilo joj se, ko da unapried prozire, što će se dogoditi, jer Lina

nije mogla progucati gospodju Gjildu, a sve isto će joj, može biti, biti dosudjeno svedjerice s njome živjeti, bez odušaja slušati zveket onoga *porte-bonheur*, s koga bi se ona strahotno uzvropjila, a stalno je, da sujednako odjekuje i u srcu njezine kćeri. U drugu je ruku bila osigurana, da čitava ta ljubav, kojom je Gjilda podariva, nije već navrnuta, netom minu razlozi lisičenju, zna se to — ona će, da se osveti, natovariti na njezinu Linu poniženja svakoga riza.

Ne, ova je misao previše okrutna. Bog ne će dopuštati, da se ovo zgodi, jer ih je ona neizkazanih pretrpjela, pa nije moguće, da će njezinoj kćeri biti dosudjeno i težih ih snositi. Molila se Bogu, da je prije pusti s njome počti s ovoga svijeta, nego li živjeti s čeljadetom, ko je Gjilda.

Ajde da — stala se promišljati — da se Arigo vjenča ženom plemenitih osjećaja, koja, kad i ne bi mogla ljubiti Linu srcem prave majke, da barem izkazuje mrvu samilosrgja biednoj siroti. Ali Gjilda! Ne, ne; to bi bilo strahotno, bilo bi bolje, da umre — i bogovjetnu se noć borila s onakim težkim mislima, pa se preobrazu u tlapnju, koja ti srce dira.

III.
Grofica se nije mogla osvietiti od onoga udara i počte živjeti na prvašnju. Pričikal je u svojoj sobi neizpružena na divanu ko i u prošle zemane, niti joj je više na um padalo, da ne primi Gjildu, jer bi je u dvorani primio njezin muž, a time ne bi ništa dobila.

Prama njoj se je izkazivala nešto hladnija i ne toliko povjerljiva. Nu Gjilda se nije mogla nikako odviknuti, da ne obadje svagdanu svoju dragu prijateljicu, kako ju je i od onda prozivala, a grofic je, s malim, svakog bogovjetnog dana bilo dosudjeno gorkim se zakusivati, pred sobom gledati obličje, koje joj je postajalo sve to mržim i osluškivati onaj glas, koji joj se svakidanje pričinjao nemilijim.

Gjilda se prikazivala, ko da ni ne opaža groficinu hladnoću i smatrala je dovoljnim, kad se prisjetila, da je grof prima sve to ljubezivanje. Ona je jur razporedila u pamet svoj plan i cijenila, da bi se ovoga puta mogao privesti kraju. Ciglo joj se pričinjalo, da se grofica čvrsto ukopitila, a nije mogla zatajati želju, sa koje izgara, da je vidi mrtvu. Kad bi saznela za smrt koje svoje znanice, nije mogla da ne podvikne:

„Nu gledajte, čudestvo li je nepravice na ovome svijetu! Sirotina ona grofica Julija, otkada je objelja i bez oduška gine, a kimi čeljad oko sebe — još se drži, a gospodja B., pred koji dan bila zdrava i vesela, ode, ko odel! Baš se o nekim stvarovima nije hvajde ni baviti!“

Bit će se i po grofovoj pameti učestvo vrle sujednake misli, nu on ih je odgonio od sebe, jer da su griehne i grizodušje bi ga uštinulo.

(Nastavit će se).

htjeo na „Punto franco“, a sad se opet govori, da će se skratiti u Bakru. U našoj zemlji, u našim hrvatskim gradovima politička je vlast ona, koja našim Sokolovima pravi sve moguće poteškoće i neugodnosti. Da je politička vlast voljna, Sokoli bi mogli i kroz Zadar i kroz Rijeku nesmetano i mirno proći, a da se nitko ne bi usudio ni prstom maknuti. Ali izgleda, kao da nekome u račun ide, ako se duhovi uznemiruju, ako ih se drži u trzavici, ako se prikazuje prolaz Sokolova kao uzrok i povod neredima, kojih u obće ne bi ni bilo, kada bi vlasti htjele pokazati dužnu energiju. Nije ovim da pozivamo vlast na uredovanje, nego joj za mjerama, što ometa slobodan prolaz mirnim građanima, koji idu na jednu svoju veliku narodnu svečanost. Da se vlast ovakovim anticipativno najavljivanjem mjerama na Rieci ne pokazuje slabom i da ovim ne podržava stonovite elemente, Sokoli bi bez oružništva i bez aparata i bez mjera prošli mirno kroz Rijeku, a da se ne bi ništa dogodilo. U ostalom neka je i ovo opomena riečkim Hrvatima, koji ne ču da se miču, a u svojim rukama imaju skoro cijelu Rijeku, dok je okolica listom hrvatska.

Druge je afera delte srbskih Sokolova. Neki dan smo u jednoj vijesti upozorili, da se jedan dio hrvatskog novinstva odlučno ogradio protiv tomu, da bi srbski Sokoli iz Hrvatske stupali za barjakom Sokolova iz kraljevine Srbije. Razlozi, koje taj dio novinstva iznosi, opravdani su i to radi iznimnih prilika i odnosa između Hrvata i Srba, koji se nikako ne mogu uzporediti sa onima drugih slavenskih naroda. Ali i kada ti razlozi ne bi bili opravdani, Sokolski Savez morao je vrlo oprezno postupiti prije nego li se je odlučio na takovu poredbu povorka, znajući ili barem *morajući* znati, da će tim vrijediti veliki dio Sokolova i hrvatskog naroda. A sada, kada Savez vidi, koliko je prastinu ta odredba uzvitala, kada je imao prilike opaziti, kako je jaka oporba u toj stvari i kako bi se lako mogle tim prouzročiti vrlo neugodne posljedice, morao je popustiti od svoje tvrdokornosti, a kamo li još podjarivati strasti, polemizujući sa novinstvom i sa strane svojih članova izvršujući u novine takove vijesti, koje su izravni izazov.

U zadnji čas stigla je vijest, da je taj spor konačno riješen i to tako, da će povorka biti uređjena kao za prvog sleta: sve naime zastave skupa na čelu povorke.

Nama je drago, da ovo slavije hrvatskog sokolstva, a i tome i hrvatsko, narodno slavije, prođe što časnije i što dostojanstvenije. Savezu je to još više moralo na srcu ležati te je on bio dužan stvar tako uređiti, da nikomu ne bude krivo. A da se je htjelo biti obzirnim, da se je htjelo ne profurtašiti *nekakove usluge*, moglo se je svemu tomu izbjeći. U ostalom slet je tu, te je poželjno, da izpane što je ljepše moguće.

Obćinski izbori.

O daljnjem toku obćinskih izbora imaju se ove vijesti:

Na *Visu*, usljed poznatih bezakonja utvaraša i izkrivljenih listina, što je sve osvijetljeno u jednoj brošuri ovo dana izšlo, treće je tielo izabralo složne utvaraše i demokrate. Isto i za II. tielo.

U *Stonu* poznatim prevarama i huškanjima demokrate nam oteše treće tielo. Borba se žestoka nastavlja.

U *Vrgorcu* izbori sasna svršili. Izabrani utvaraši i demokrate.

U *Opuzenu* se povela žestoka borba. Utvaraši i demokrate poduzimlju sve moguće, ali im zalud. Izbori naime za treće tielo dovršili sa sjajnom pobjedom pravaša. Pravaši imali 708 glasova proti 347 koaliranih.

U *Poljčkom* obćini je borba također žestoka.

U *Imotskom* je pravaška većina sigurna. U *Drnju* su kompromisu izabrani su za III. tielo viećnici pravaške stranke, utvare i srbske. U II. tielu izdajom izišao bivši obć. prisjednik Pave Nakić sa svojom listinom, no to je poražen. Isto je bilo i za prvo te je kompromisna listina pobjedila.

U *Mljetu* u sva tri tiela izabrani bez borbe utvaraši.

U *Sutvaniu* većinom izabrani pristaše dosadanje obćine.

U *Gradcu*, kako je poznato, pravaši se ne prikazeše te su i u II. tielu demokrate i utvaraši izabrani.

Benkovac bira pristaše dosadašnje obćine.

U *Hvaru* i *Vrbski* izabrano u III. tielu pristaše dosadanje uprave.

U *Dobroti*, *Mulu* i *Prčanju* u III. tielu pristaše dosadanjih obćina. U III. tielu u *Mulu* izabrani pristaše opozicije.

Na *Rieči* utvaraši.

U *Dubrovniku* po kompromisu uz utvaraše 4 Srba i 1 demokrat u III. tielu.

U *Orebiću* bez borbe dovršena sva tri i izabrani pristaše dosadanje uprave.

Tko sklapa kompromise? Da odgovorimo na kojekakove butade utvaraškog novinstva o nekim kompromisima između pravaša i talijanaša, iznašamo samo činjenicu, da su utvaraši i talijanaši u Pagu sklopili proti pravašima kompromis, po kojemu u slučaju pobjede talijanaši bi u paškoj obćini imali 16 viećnika i talijansko uredovanje. Svi su komentari suvišni.

U *Pagu* nakon trodnevne žestoke bitke proti udruženim utvarašim, demokratim i talijanašim, pravaši potukoše sjajno kliku sa 247 glasova većine. Pravaši naime dobiše 704, a klikashi 457.

U *Okluju* načelnik Čorić poduzimao je sve i sva, da bi osvojio pravašku pobjedu. Pri samom izbornom činu bio je toliko izgubio glavu, da je smiešan postao. No uzprkos svemu pravaši iznesoše sjajnu pobjedu u sva tri tiela.

Političke vijesti.

Austrijski ministarski kabinet prema nekim vijestima imao bi se preinaciti. Češi zahtjevaju, da se pregovori za narodnostni mir u Češkoj vode pod jednim parlamentarnim ministarstvom. Traže za sebe dvie ministarske listine. Parlamentarizacija kabineta imala bi uzslediti u rujnu.

Crnogorski kralj Nikola po svoj prilici tekom ove godine posjetiti će ruskog cara, a onda će otići u pohode i na druge neke evropske dvorove.

Kritičan položaj u Turskoj. Turska sveudilj ostaje zemlja nereda, nemira i vječnih nezadovoljstava. Ovo dana se jedva i to na pola riešilo arbaraško pitanje. Malisori, nakon što su dobili sve što su htjeli, kreću kući. No sada se Mačedonija ponovno javlja. Tamo bande komitadžija počinju harati i pustošiti po svom starom običaju. Interesi turski su tu ugroženi, jer su se sve bande, bugarske, srbske i grčke sporazumile za zajedničku akciju. Komitadžije su se zavjerili, da ne će mirovati, dok se slobode domovine ne domognu. U isto vrijeme buktu revolucija u Jemenu. Ricciti Garibaldi, koji je imao u Albaniju povesti 6000 dobrovoljaca, u Americi je izjavio, da je on u savezu sa revolucionarcima Albanije, Kurdistana, Mačedonije i Jemena. Apelira na Ameriku za pomoć revolucionarcima. Istodobno veli, da Turska leži na ždrielu jednog gorućeg vulkana.

Položaj u Turskoj je po tomu najmanje ružičast. Kroz malo vremena, po gotovo kroz ovu i dođuću godinu, mogli bi se tamo odigrati svakojaki događaji.

Iz hrvatskih zemalja.

Pregovori za izborni sporazum u Banovini. Čim su se u Banovini pročule ozbiljne vijesti o skorom raspustu sabora i o novim izborima, među strankama protivnim Tomašiću i njegovom režimu povelu su su pregovori za izborni sporazum. Ti pregovori nisu uspješeli dosad. Ujedinjene pravaške stranke pregovarale su sa seljačkom strankom, no ti su pregovori morali razbiti. Pravaši su od Radiča zahtjevali borbu na državopravnom programu, protunagodbenim zajedničkim rad u saboru prema svim nagodbenim vladama i drugim strankama, ne biranje niti primanje mandata u Peštu i da će taj novi državopravni sklop odmah preduzeti sve korake za prekinute današnje zajednice sa Ugarskom. Glede izbornog sporazuma sa koalicijom pravaši su predlagali, da se iztakne državopravna kandidatura u svim Tomašićevim kotarim, gdje bi ista imala izgleda u pobjedu, a u drugim kao i u užim izborima, da se pristašama preporuču glasovati proti Tomašićevom kandidatu.

Seljačka stranka naprotiv je tražila, da se u svim sadašnjim Tomašićevim kotarim, ubrojivši i dojučerašnje pravaške kotare Djakovo i Vinkovce, koje je Tomašić terorom i bezakonjem oteo, postavi zajednička opozicionalna kandidatura. K tomu seljačka stranka stupa u sklop državopravni, da kao *radna saborska većina* najprije udovolji potrebama seljačkog naroda. Ova radna saborska većina već zauzda po koritu. U usmenim pako pregovorima predstavnici seljačke stranke dozvoljavali su, u slučaju da udružene stranke dođu do većine „kompromis sa sustavom“, što bi značilo biranje delegacije, votiranje proradna, prelaz na vladu na nagodbenom stanovištu itd. Dakle sve, samo državopravno ne. Jedan od seljačke stranke u čudu se čak zapitao: „Zašto bi mi koaliciji preporučili vladu?“ Njima je dakle prije svega bilo do vlade, a ostalo je sporedno, te je razumljivo, ako su se pregovori ovake vrsti sa pravašima morali razbiti.

U pregovorima sa koalicijom ova je predlagala borbu proti neustavnom Tomašićevom režimu, opoziv delegacije i ne biranje iste, dok se ne saniraju samo jezične povrede. Pravaši su zahtjevali naprotiv i borbu proti sustavu. Pošto pako koalicija hoće borbu samo na nagodbenoj bazi, to pregovori nisu mogli imati uspjeha.

Pravaši će svakako i bez sporazuma, gdje god bude borbe između Tomašićevog kandidata i opozicionalnog, preporučiti pristašama, da proti Tomašiću glasuju.

Osnatak „Hrvatske matice školske“. Središnji odbor za proslavu „Narodnog blagdana“ u Zagrebu, stvorio je na sjednici držanoj dne 4 kolovoza u prostorijama kinematografa Čirilo-Metodski zidara sledički zaključak: „Zaključuje se jednoglasno, da se u nastavku rada odbora za narodni blagdan osnuje „Hrvatska matica školska“, pa se za izvedbu nužnih predradnja imade na budući kao zaključnoj sjednici ovoga odbora izabrati odbor od 5 lica. Ovaj uži odbor imade pozvati klub „Čirilo-Metodskih zidara“ da se na podlozi zajednički pripravljenoga programa i pravilnika preustroji u „Hrvatsku maticu školsku“, a biti će pozvana i sva ostala društva u hrvatskim zemljama, koja rade na prosvjeti naroda, da se priključe „Hrvatskoj matici školskoj“.

Razkol u srbskoj narodnoj organizaciji u Bosni. Već se i prije opažalo, da u srbskom bos. saborskom klubu ne ide sve gladko. Ovih su dana pritajivane i zašutkivane protivštine unutar organizacije izbile svom snagom na javu.

Petar Kočić, Simo Eraković i dr. Živko Nježić istupili su iz srbske narodne organizacije i naviestili joj borbu u saboru i na biralištu. Svoj korak motiviraju „izdajničkim i protunarodnim“ držanjem srbskog saborskog kluba prigodom glasanja za fakultativni otkup kmetova u ljetšnjem saborskom zasiedanju, premda je kardinalna točka srbskog programa bila: borba za obligatorno riešenje agrarnog pitanja.

„Srbska Rieč“ navaljuje silnom stranačkom žestinom na disidente. Kako se čuje, ovi će se ralizirati s ostalim nezadovoljnicima i osnovati svoj list.

„Napredna“ . . . omladina. Kao kroničari da se da vidi, tko je sve proti pravašima, donosimo dvie razulucije njekih „naprednjaka djaka Istrana“. Iz tih rezolucija vidi se što je to naprednjaštvo i zašto i čemu služi.

Fvo rezolucija: 1. (Za „zemljaštvo“ c. k. vlade): Istarski akademičari sastavši se 5 kolovoza 1911. u „Narodnom Domu“ u Buzetu, gledaju sa nezadovoljstvom, da *naročito oblasti* a na žalost narodnih ljudi *daju službe u svojim uređima svršenim pravnicima iz drugih zemalja*; jednoglasno prosvjeduju proti tome, tražeći od jednih i drugih, neka primaju u urede svršene istarske akademičare, naročito pravnike, da time udovolje u prvom redu jedneme od prvih zahtjeva Istrana i zdrave logike: *Istra Istranima!* Upozoruju na to također istarske narodne zastupnike.

2. (Za „naprednjaštvo“ i proti ljudima bez kojih bi djaštvo u istinu bilo . . . sve osim hrvatsko). Djaštvo sabrano dne 6 kolovoza 1911 na sastanku u „Narodnom Domu“ u Buzetu *najodlučnije odsudjuje* najnoviji korak, naših narodnih zastupnika na carevinskom vieću, da sa sud obodjenja izbornika uskočili u Šušteršičev tabor i ostavili na cjedilu dosadanje svoje suborice, te se *zgrađa nad postupkom zastupnika Spinčića, Mandića i Laginje radi tajkinstvene poslanice poslane svepravaškom sastanku u Zagrebu, odklanjajući ime pravaša*, kao i svako drugo stranačsko ime iznevši ime Hrvat.

Zar ne de je „istarsko“ djaštvo . . . napredno i harno?!

Iz grada i okolice.

Izbor obćinskog viećnika. Jučer je bio izbor jednog viećnika u novo obćinsko zastupstvo za izborništvo Bilice-Vrulje-Lozovac-Konjevarje. Bio je izabran Mate Kalauz. Danas je izbor dvaju viećnika za izborništvo Perković-Slivno, Danilo-Vrpolje-Grebaštica.

U *Krapnju* neka starica Gović bila je obolila na želudcu i kroz kratko vrijeme preminula. Netom je to bilo dojavljeno, predpoše noću u 4 sata s mjesta tenderom otišla je liečnička komisija (kolarski, obćinski i vojnički liečnik) na lice mjesta, da konstatiraju o čemu se radi. Nakon pomnog pregleda liješine i izmetina, izpostavilo se je, da se je radišlo o obićnom proljevu te da je izključena i svaka sumnja o kakvoj kužnoj zarazi.

Odlazak Sokolova na slet u Zagreb. Jučer je podneva prispio je u Šibenik posebni parobrod „Daniel Eröd“, koji vozi dalmatinske Sokolove na slet u Zagreb. Mnoštvo svijeta

sleglo se pri dolasku na obalu. Sokoli su bili srdačno pozdravljeni. Tada se i izkrače i malko gradom prođuše. Nešto iza jednog sata, kada se je šibenski Sokol, praćen Šibenskom Glazbom, ukrcao u parobrod isti je krenuo. Sa parobroda i s kraja izmjenjivali se srdačni pozdravi. Masa na obali mahala je rubcima i pozdravljala je odlazeće. Iz Šibenika se je ukrcao i liep broj privatnika, izletnika.

Veranda restauracije i kavane „Velebit“ sasma je sada moderno uređjena. Vlastnik je naime nabavio krasna i velika zrcala, koja je postavio u svim prazninama između prozora i vrata i na pozadini. Do malo dana nabaviti će i ukusne zavjese za vrata i prozore, tako da će cijelo pomještje izgledati baš velegradski. Po ovomu ljepše kavanske verande zbilja u Dalmaciji ne će biti.

Ugledna obćina šibenska nabavila je nekoliko primjeraka krasne knjige prof. Franića „Plitvička jezera“, koje će dostaviti upraviteljstvima realke, ženske građanske škole i pučkih škola u gradu, da budu darovani ponajboljim i najmarnijim učenicima i učenicama. Ovo je sa strane obćine vrlo pohvalno, jer se tim šire naše dobre knjige, a istodobno se mlađeži pruža mogućnost, da se bolje upozna sa kratotama naše domovine.

Zvonik bazilike sv. Jakova. Do koji dan imao bi stići u naš grad stručnjak centralne gradjevine komisije u Beču, da nastave prekinute razgovore glede odredjenja položaja za novi zvonik naše bazilike. Ovo rado bižimo, jer bi zbilja bilo krajno vrijeme, da spomenik ovake vrsti dobije i dostojan zvonik.

Zaklonišće za ladje u Crnici. Radje koje ove obalne uređbe liepo su napredovale i sad se vidi koliko će to dati života dotičnomu predjelu. Ali, kad smo pri ovcima, nameće nam se i od sebe pitanje: što je sa gradnjom obale Makale i onom od lukobrona do lučkog uređa? Po onome, što vidimo, rek' bi, da je zastoj permanentan, dok cijeli grad nestripilovo očekuje, da ova važna gradnja bude kraju što prije privedena.

„Naše Jedinstvo“ nam priznaje, da su naše zamjerke o njegovim krivim informacijama iz Šibenika opravdane. I najavljuje posebnog i redovitog izvjestitelja iz Šibenika. Bilo je Bože očuvaj sa neredovitim lažcima, a što će biti sa redovitim?

U fond mjestnog kluba stranke prava doprinio je gosp. dr. Frane Dulibić K 5—, da počasti blagu uspomenu blagopok. Paške Blaževića. Uprava kluba najtoplje blagodari!

Ratni brod. Ratni školski brod „Albatros“ prispio je za naučno putovanje po Jadranu jučer u podne i usidrio se je u Mandaliu.

Odlazak vojnika. Jučer u jutro parobrodom „Split“ odputovala je 5. i 6. satnja ovdješnjih domobranaca na vježbu u Zadar. Danas odlazi 7. i 8. satnja.

Izvoz drvla. Krcaju drva i celulozu pod skladištenje Steinbeiss parobrodi „Coloniale“ i „Salvo“.

Radi kolere. Od prekojučer na lučkom uredu počeo da funkcionira stroj razkuživanja robe putnika, koji dolaze iz Trsta.

Izdao ribolov. Kao u obće sve ovogodišnje ribanje, tako i ono zubataca okrunjenog ove godine je sasna izdalo. Do danas nije se uhvatila ma niti jedna glava.

Pokrajinske vijesti.

Tragedija jednog sirotnog oficijala. U noći između 5. i 6. tekućeg mjeseca oko ponoći, sudbeni oficijant Ćiril Sasso u Splitu strmoglavio se je sa zidina iza mjestne realke u željeznički jarak. Iste noći prenešen je u mjestnu bolnicu, gdje mu je pružena prva pomoć. Teško je ranjen, a po svoj prilici preboliti neće.

Ovaj slučaj nameće nam nekoliko refleksija: Uzrok kidisanja na vlastiti život na ovakav grozan način — kako nam pišu — jesu finacinalne prilike.

Oficijant Sasso bijaše vriedan i marljiv činovnik, radi čega je među kolegama, kao i kod predpostavljenih uživao dobar glas.

Kod sudbene struke služi već punih 12 godina; položio je prvi kancelarijski izpit i onaj voditelja zemljišnika, sa veoma dobrim uspjehom, pa kako je stanje oficijanta slabo i nikako uređeno, on je i danas ostao oficijant sa kukavnom platom od 110 kruna mjesечно. Tu kukavnu platu mora da dieli sa ženom i četvero nejakie djece. Kako iz toga da živi? Niti kruna ne mogu se najesti.

Žalostno je ne samo stanje njegovo i njegove kukave obitelji, nego i svijeu sudbenih oficijanta, što dobro znadu gospoda u Beču, a ipak sve ovo bagatelisu i pospordno gledaju na ovu sirotinju. Ne samo oni u Beču, ama

GRIMANI ARTUR i drug

nema nijedne plemenite duše, koja bi se zauzela, da pomogne ovim biednicima.

Apelira se na plemenitost gg. zastupnika, da se i oni zauzmu, da se jednom uredi ova žalostna kasta.

Pazar zatvoren. Sinj 7 kolovoza. Otkad je pazar marve zatvoren, otdad narod silno propade, trgovci stisli za dug, razne potrebe, slaba godina se sprema, novca nema odklen da izvadi izvan blaga — blaga dosta a koristi mu od njega nije, jer ga prodati ne može — Čudnovato da se vlada ne misli kako da ovoj biedi puka doskoči. — Zašto, ako je samo u jednom mjestu bolest, držati cieleu občinu zatvorenu? U našoj obćini je 56 sela, a po „Dalmatinskom objavite-lju“ bolest je u 20 sela, a zašto se nemože do-pušćati dogoniti blago na pazar iz onih 36 zdravih sela? Željati je u korist naroda, da se ovo pita-ćim prije uredi, a tim više što od bolesti blago ne skapa.

Istina što je dulje pazar zatvoren jedino koristi i bogatstvo crpi od toga c. k. veterinar, ali je prešnja obća korist naroda, nego li gos-podina veterinar!

Kako conte Borelli širi hrvatstvo najbolje dokazuje, što je i opet, mimo mnoge ostale, uzeo u službu kod „Gosp. vieća“ jednog talijanaša, Boxina. Taj zlatni prvak zadrskih Hrvata, taj medeni utvaraški kandidat, taj — conte Borelli!

Boka čista od kolere. Kako zadnje viesti javljaju, u Boki nema ni jednog slućaja kolere više. Na Cetinju je ustanovljen jedan, no crno-gorska je vlada poduzela sve mjere opreza.

Neredi u Zadru prigodom prolaza Sokolova. O dolazku i prolazu Sokolova primii smo ovaj brzovaj: „Doćek je bio veli-ćanstven. Sokolaši triumfalno došli do sokolane. Talijanaši pobiesnili. Oružnici upotreblili oružje te je jedan talijanaš smrtno ranjen“.

Po gradu osim ovog kolaju svakojake glasine, koje ne registriramo. Svakako nereda je velikih moralo biti.

Trst je opet proglašen zaraženim od kolere.

Razne vesti.

Bolest sv. O. Pape. Sv. O. Papa je opasno je obolio, kako sve novine javljaju. Njegova bolest traje od dulje vremena, no sad je baš postala ozbiljnija i pogibeljnija.

O Panamskom prokopu. K približujućem se zgotovljenju ovog ogromnog konala, koji će spajati Tih i Atlantski ocean, te kojega dio dug 5 i pol milja sa strane atlantićkog oceana bi baš ovo dana plovidbi ladja otvoren, zani-mati će naše čitaoce, ako u kratko rekapituli-ramo nekoje toćke o postupku gradnje ovog u povjesti tehnike možda najvažnijeg poduzeća čija je izvedba bila jedan neprekidni lanac težkih borba čovjeka sa prirodom, bojujući ova proti njemu u onim krajevima najgroznijim sredstvom: žutom groznicom.

Već pri gradnji panamske željeznice u godinama 1850—55 razmahala se ova bolest velikom mjerom, dok napokon ogromni broj mrtvih medju tudjim radnicima, tamo zaposle-nim, ne prisili ondašnje poduzeće da iznajmi jamajske crnce, s kojima je ova radnja jedva bila dovršena progutavši ali, po približnom računu, 30,000 ljudskih žrtava.

No veliki su i gubitci, koje pretrpiše Francuzi, kada se je u godinama 1880—87. punom parom radilo oko presjećenja panam-skog kanala, uzprkos velikih novćanih izdataka za poboljšanje zdravstvenih odnošaja tamošnjeg kraja. Onda je pri gradnji bilo zaposleno oko 20,000 radnika, ali usljed velike epidemije žute groznice i čestih survanja zemlje osobito pak usljed nestašice radnika, koji nisu htjeli dola-ziti u one krajeve raditi u izmjenu već pomrlih, jer znaćilo kao u sjegurnu smrt ići, francusko

društvo Lessepsovo (Compagnie universelle de Panama) bude prisiljeno god. 1887. zaustaviti gradnju. — Sve do god. 1894. odpoćivala je ova podpuno, dok se ne sastavi novo fran-cusko društvo, koje zaposljuje jedino 3500 radnika, najviše je nastojalo okolo uzdržavanja već izvršenih radnja. Ovaj stadijum potraje sve do maja 1904. kada je izvedenje radnje pre-uzela u svoje ruke vlada sjevero-amerićkih država. Ne potraje nli dugo, te u aprilu i maju god. 1906. bukne nova velika epidemija, usljed koje svi radnici zaposleni i činovnici utekoše, te pošto se opet nije moglo naći zamjenika, bude opet obustavljena radnja.

Sada tek odlučila se vlada amerićka na radikalnije mjere: t. j. na podpuno poboljšanje i uredjenje zdravstvenih odnošaja po duljini ciele trase projekiranog Kanala, što bude energićno izvedeno pod nadzorom kolonela Gorgasa pri koncu god. 1905 i početku 1906. Prve radnje u ovom smjeru ble su sanacije obiju luka te se nalaze na početku i koncu Kanala i to: Panamé na briegu tihog, i Colone na briegu atlantićkog oceana, koje su bile glavnim razsadištima epidemije.

Cieli grad Colon bude podignut za I n, a u njemu sagradjena uzorna kanalizacija, osje-gurana mu dubra pitka voda, ulice poploćane i slično.

Nećista obitavališta urođenjika budu po cielej dužini trase Kanala uništena ili, ako veća, dobro izolirana; stajaće vode odvedene ili zasipane, a vode tekuće dobro petrolizirane; (u svrhu uništenja Moskita koji prenašaju ma-lariju), ceste u redu izpravljene a osobito velikom strogošću zavedena karantena za eventualne bolesnikne.

Navlastito se je pazilo na uredjenje i iz-vedbu stanova za radći personal, koji sagra-djeni podpuno iz drva, dobro ventilirani te imajući prozore i vrata jedino zagradjena gumom mrežom mjedene žice dobro su služila za obranu proti moskitima. Ukupno amerićka vlada za ovo saniranje cieleg okružja budućej Kanala potrošila je 27 milijuna dolara.

Za cieleo vrijeme ovog saniranja gradnja je Kanala bila obustavljena, a tek polovicom 1906. god., kad opet dolazili radnici, velikim marom nastavljena. Od te dobe radi neprekidno k izvedbi iste oko 25,000 radnika od kojih 4000 Evropljana, 4000 Amerikanaca, a 17,000 crnaca.

U cjelini gradnja ovog Kanala, kojeg dužina iznaša blizu 80 km, od prvog početka nježnog do konaćnog svršetka, stajati će okolo 2.500 milijuna kruna.

Odgovori uredništva.

Gosp. Filip Strukan p. Šimuna, glavlar Ugljana. — Primismo Vaše pismo te odnosno istom rado istini za volju izjavljujemo, da Vi uobće niste naš dopisnik te niste pisali dopis o poglavaru Rocco.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.) Vlastnik, i izdavalatj i odgovorni urednik: Josip Drezga.

Ženske

koje hoće, da očuvaju svoju kožu, naroćito od ljetnih pjega, a koje hoće da dobiju i da održe meku kožu, neka upotre-bjavaju kod pranja samo **STECKENPERDOV SAPUN** od ljljanovog mleka (Znak Steckenferd) od BERGMAN & COMP. Tetschen a. E.

Komad stoji 80 para, a dobije se u svim ljekar-nama, drogerijama, par-fumerijama itd.

PAPIRNICIA

Gramofonske ploče po 60 helera komad.

Javna zahvala

Svim onim plemenitim osobam, ugled-nim korporacijam i uredima koji su prigodom smrti našeg obljubljenog i nezaboravnog oca

Paška Blaževića

nama u težkoj tuzi izkazali svoja ćuvstva saućešća, bilo to sažalnicama, bilo dopri-nosima u dobrotvorne svrhe, bilo odašlje-njem duplira ili sudjelovanjem pratnji u sprovodu, budi naša osjećana i vjećita harnost. Osobita nas harnost veže prema uglednom mjestnom klubu Stranke Prava, koji je, da počasti uspomenu svog dugo-godišnjeg vjernog saborca, odaslala krasan vienc.

Svima da Bog stoustruko naplati.

Pere, Linardo i Ante Blažević, sinovi za se i za obitelj.

Br. 10132.

Natječajni oglas.

U smislu oporuke Mihovila Andreisa 13/II. 16 6 i na temelju Vrhovne Rezolucije 25/V 1825, Šibensko Obćinsko Vieće udielit će iz zaklade Andreis za školsku god. 1911/12 i za unapried jedan šćipendij u iznosu od K 600 godišnjih, jednome od potomaka starih plemićkih obiteljji grada Ši-benika, i to za vrijeme njegova ućenja na sred-njim zavodima počamši od I razreda, ili višim školama u Austro-Ugarskoj monarhiji.

Uživatelj šćipendija na koncu svake školske godine dokazat će, da je bio promaknut u viši razred srednjih škola, ili da je redovito polazio više škole i polagao ispite, je inaće Obćina će mu uzkratiti daljnje davanje šćipendije.

Rok natjećaju traje do 15 rujna, a molbe obskrbljene dotućnim izpravama imadu se prikazati podpisanim Obćinskom Upraviteljstvu za Obćinsko Vieće.

U Šibeniku, 5 kolovoza 1911.

Obćinsko Upraviteljstvo

Naćelnik

Dr. I. KRSTELJ

Prisjednik

P. ĆIKARA

Dvie sasma nove kuće prodaju se

na vrlo liepom zračnom položaju sa krasnim vidikom te obskrbljene sa svim comfortom. Za potanje informacije obra-titi se dru. Vinću Smolćiću - Šibenik.

Jednog ili dva dječaka

koji kane pohadjati novom školskom godinom mjestnu realku prima na hranu i stanovanje Obitelj bez djece u Varošu-Šibenik. — Kuća se nalazi u blizini škole. — Uvjeti povoljni. — Obratiti se na g. T. Colombo poduzetnika Šibenik-Varoš.

PITOME ZEĆEVE

(Kuniće) do 30 funti težki, mladi po K 150. za razplod od K 6 pa na više razaišlje SCHWAB, WIEN, Wimmergasse 1. Cienike badava.

Ćastim se javiti p. n. obćinstvu, da sam otvorio podpuno preuredjenu gostionu

Ajmo u Jove

nalazeću se u sredini obale, odakle je strancima na svake odlazke parobroda najzgodnije.

Kuhinja je domaća. Topla i hladna jela uvijek. Vina domaća najbolja: crno, žuto i opol. Pivo izvrsno Puntigam. Ciene veoma umjerene. Poslužba toćna.

Preporučujem se obćinstvu i strancima jamćec za sve rećeno

s poštovanjem

MARKIOL JURAS.

INSAM & PRIMOTH

St. Ulrich, Groeden (Tiro).

Utemeljeno godine 1820.

Vrše puta nagradjene.

Šiparske radnje iz drveta za crkve

Kipovi svetaca, oltari, propovjedaonice križni putevi, razpe'a, jaslice itd.

K talog uzoraka s cienama daji se badava Za dostavu narućbe do šta ije ukljućivo sa šćrinjom ne laća narućitelj.

VELIKA ZLATARIJA

Gi. PLANCIC

Vis-STARIGRAD-Velaluka

Bogato snabdjevna podružnica ŠIBENIK.

Kavin doručak od Franckovog „Enrila“

je polentom vanredno tećan, zdrav i jeftin. Litra „Enrilo“-kave stoji zajedne sa šćecerom od prilike 4 filira, koja je kolićina uz polentu dostatna za ćetvoricu.

Zahjevajte kod svog trgovca

Franckov „ENRILO“.

Isti kuhajte i onda pokušajte

vrućec za doručak, a hladnog za gašenje žedje!

LJEPOTA i UMIJLATO LICE postizava se kroz uporabu

AACHENER-THERMALOVOG SAPUNA

koji je ujedno najbolje sredstvo za očuvanje proti kožnoj bolesti

Dobiva se samo kod braće M. V. ŠKUBANJA — ŠIBENIK (Dalmacija).

Cijena jest za komade od I-e vrsti K 2-40	Cijena jest za komade od III-e vrsti K 1-40
" " " " " II-e " " 1-60	" " " " " IV-e " " —80

PRIJE UPORABE

POSLE UPORABE

Krondonelevo
alkalička naravna
kiselica.

Dobiva se u drogeriji V. VUČIČA, Šibenik

Hrvatske narodne poslovice

uredio V. J. Skarpa, cijena knjizi broširano K 5—, a uvezano K 6—, nabavlja se kod „HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u svim knjižarama.

Eugen Pettoello

Pribor satova, zlatarskih i optičkih predmeta i kineskih srebrarija žlica, viljuška i noževa.

Zajamčena izradba sa 90 grama čistog srebra.

Pečata.

Svake vrsti rezbarije u kojoj mu drago kovini.

Regulirani ilustrirani ocnik. Tvorničko stajno cion.

Šibenik, Glavna ulica, br. 128.

POZOR RODOLJUBI!

Zahtjevajte posvudje
naše igraće karte

„PRIMORKA“

Prva slavenska tvornica
igračih karata u Ljubljani.

HRVATI! KUPUJTE ŽIGICE
„SV. ĆIRILA I METODA!“

Grubišić & Comp.

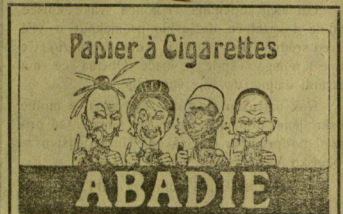
u Šibeniku

Odpravnništvo i stovarište za umjetno gnojivo

CALCIUMCIANAMID-A

(Società anonima per la utilizzazione delle
forze idrauliche della Dalmazia).

Upute i razjašnjenja o uporabi na zahtjev
badava i franco.

ULJARSKE STROJEVE KAO I PODPUNE
UREDJAJE U SVAKOJ IZRADBI, NAJFI-
NIJA IZVJEŠĆA, VINSKE PREŠE, SVE
VRSTI MOTORA, MLINOVA I GOSPO-
:: :: DARSKIH STROJEVA :: ::

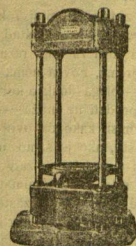
RAZAŠILJE

EMANUEL I OSKAR KRAUS

:: TRST, VIA S. NICOLO Br. 2. ::

BRZOJAVI: CARAUS, TRST — TELEFON Br. 2066.

Posjećivanja po našim inžinirima, proračuni i nacrti badava.

TVORNICI PAPIRNATIH VREĆICA

- ANTE ZORIĆ — ŠIBENIK — (DALMACIJA). -

Tvornica je uredjena sa svim potrebnim strojevima
Izradjuje vrećice u svim veličinama i u svim bojama.
Ovo je prvo i jedino domaće poduzeće ove vrste.
Ciene su vrlo umjerene, te domaći potrošioći ne će
imati razloga, da pored domaćeg poduzeća služe.
se iz vana.

- - NARUČBE SE IZVRŠUJU VRLO BRZO I TOČNO. - -

SINGER

„66“

— I VAČI STROJ —
NAJNOVIJI I NAJSAVRŠENIJI.

SINGER

- - IVAČI STROJEVI - -
SINGER MOGU SE DOBITI
SAMO U NAŠIM VLASTITIM
DUĆANIMA.

DRUŽTVO SINGER A. D. ZA ŠIVAĆE STROJEVE

ŠIBENIK — GLAVNA ULICA.

Na zahtjev šalju se sve upute. Uzorci vezova kao i šiveni uzorci šalju se badava i franco.

Za bolestne na želudcu!

Svima, koji prehladom ili prenatranjem želudca, užikom slabe, neprobavljive, prehladne ili pretople hrane, te neumjerenosti doživju želudačni katar, grčeve, bolove, tešku probavu i sluz, preporučamo dobar domaći izkušani lijek:

„Hubert Ullrich'scher Kräuterwein!“

Ovo biljevitno vino je sok dobrih i zdravih biljka, preparirano sa izvršnim vinom, te jača oživljuje probavni sustav, odstranjuje neprobavu, a pomaže praviljenje zdrave krvi. Uporabom ovoga vina u zgodno doba odstranjuje se želudacne bolesti u zameku. Simptoni kao: glavobolja, štucavica, ljutina, nadutost, sluz, bljuvanje, što prate kronične želudacne bolesti, nakon nekoliko dana liječenja nestaju.

ZATVOR i njegove zle posljedice: smalaksanje, kolika, kucavica srca, bezsanica, kao što i zgrušanje krvi u džigaricama, hemoroidi, često se izliče brzo sa DR. ULLRICHOVIM biljevitim vinom. — Isto tako i suho bijelo lice, slabokrvnost, oslabljenje, koji su posljedica zle probave, slabe krvi i neurednosti u džigerici. Pomaže kod slabog apetita, nervozne uzbuđenosti, nerazpoloženja, glavobolje i bezsanice.

Biljevitno vino podaje oslabljenu tielu novu snagu.

Biljevitno vino podiže apetit, pomaže probavu i hranivost, kao što i promjenu životnog štifa. — Uskoroje pravljenje krvi, umiruje živce i podiže veselje za život. Dokazuju mnoga priznanja i zahvalna pisma.

Hubert Ullrich'scher Kräuterwein može se dobiti u bocama po K 3— i K 4— u ljekarnama Šibenika, Skradina, Zadra, Drišta, Tiesna, Biograda na moru, Benkovca Knina, Vrlike, Sinja, Kaštelstarog, Spijeta, te u cijeloj Austro-Ugarskoj.

Takodjer razabijaju ljekarne u Šibeniku 3 i više boica „Kräuterwein“ po originalnoj cieni na dva mjesta Austro-Ugarske.

Čuvajte se patvorenja!

Zahtjevajte izričito:

„Hubert Ullrich'scher Kräuterwein“

Moje biljevitno vino nije nikakva tajna: Njegova sastojka jest: Malaga 450, Vinska kista 100, Olicerin 100, Orvano vino 240, Sok od jagoda 100, Sok od tretanja 320, Rana 30, Koromat, anli, bolonak, amerikkasko, švicarsko i kalimrsko korenje po 10, pomelano sve ukupa.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

:: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

Centralka DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2,000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČCI 250.000

BANKOVNI ODJEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTU KURENTU
I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE, OBAVLJA
INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA VRIEDNINE, DE-
VIZE SE PREUZIMLU NAJKULANTNIJE. IZPLATENA
SVIM MJESTIMA TU I INOZEMSTVA OBAVLJUJU SE
- - - BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE. - - -

MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE, DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERET-
NICE, ZALOŽNICE, SRECKE, VALUTE, KUPONE.
PRODAJA SREČAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE.
OSJEGURANJE PROTI GUBITKU ŽRIEBANJA. REVI-
ZIJA SREČAKA I VRIEDNOSTNIH PAPIRA-BEZPLAT-
- - NO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA. - -

PRODAJEM SVAKOVRSNIH KOŽA NA MALO I VELIKO. PRIMAJU
SE I PISMENE NARUČBE IZ VANA UZ POUZEĆE, A POZNATIM I
:: BEZ POUZEĆA DO IZMINUĆA UTANAČENOG ROKA IZPLATE. ::

IMADEN VELIKU ZALIHU GOTOVIH CIPELA I RADIONICU SVAKOVRSNE OBUČE
I OPAKANA. IZRADIJE SE BRZO I TAČNO PO NAJFINIJEM I NAJMODERNIJEM
SISTEMU. PODPISANI SE OSOBITO PREPORUČUJE GG. ČINOVNICIMA, C. KRALI,
VOJNICIMA, ORUŽNICIMA I FINANCIJAL. STRAŽARIMA. PRODAJE SE TAKODJER
I NA MIESEČNE OBROKE.

AUGUST ŽIGON — ŠIBENIK.